

BÖRZE - HIREK

FELHÍVÁS ROVARBÖRZÉRE. A Magyar Rovartani Társaság, valamint a Kertészeti és Tár-
tósítói Egyetem Növényvédelmi Intézetének Rovartani Tanszéke nemzetközi jelle-
gű rovarbörzét rendez. Helye: a fenti egyetem "K" épületében /Villányi u./. Ideje:
1989 szeptember 24-én 8-13 óra között. Tárnya: rovarok, gyűjtőeszközök, könyvek cse-
réje — a védett rovarok kivételével. Részvételi szándék bejelentése, helyfoglalás
és további felvilágosítás: Gaskó Kálmán, 1088 Budapest, Vas u. 3, I.e. 3, telefon:
380-211.

KÖBÁNYAI ROVARBÖRZE. Sikeres börzét tartottak a kőbányai Pataki István Művelődési
Házban ez év február 5-én, mintegy 44 résztvevővel, szervezője a helyben működő
Herman Ottó Biológiai Kör volt.

Legnagyobb részt lepkék és bogarak képezték a börze anyagát, de szép számmal
akadtak sáskák, poloskák és egyéb rovarrendek képviselői is. A Kör minden évben
megrendezi rovarbörzéjét, a sikert a látogatók évről-évre növekvő száma is jelzi.
A börzére a jövőben is várja az érdeklődőket a Kör vezetősége.
1989 március

Rozner I.

ELADÓ BOGÁRGYŰJTEMÉNY. Helyhiány és specializálódás miatt eladom bogárgyűjteményem
felét: Ötvenezer preparált, részben determinált bogár ára 600.000 Ft, dobozok nél-
kül, részletekben is, így 6000 Cerambycidae 100, 10.000 Carabidae 300, 10.000 La-
mellicornia 200, s végül 4000 Chrysomelidae 40 ezer Ft-ért. A gyűjtemény tudományos
értéke folytan magyar muzeumok, tudományos intézetek vásárlásban előnyt élveznek.
Ajánlatokat 1990 december végeig várom, az ajánlatot is csak addig érvényes.
Amennyiben a gyűjtemény itthon nem talál gazdára, 1991-ben külföldi muzeumok-
nak teszek ajánlatot. Gyűjteményem nem védett.
1989 március / Cim a szerkesztőségben. / Podlussány Attila

ROVARBÖRZE PRÁGÁBAN. Ez évben március 19.-én rendezték meg a prágai rovarbörzét.
Az élmény lenyugozó volt még akkor is, ha állítólag az utóbbi évek leggyengébb
börzéje volt az ideit. Kb. 2000 ember gyülekezett a prágai vasutasok kulturpaló-
tája előcsarnokában a reggeli nyitásra várva. A belépőjegy /5 Kr/ megváltása és
egy-egy számozott asztal bérlése /50 Kr/ után a 4-5 hatalmas teremben eloszlott a
tömeg. A kb. 200 asztal mind elkelt. Az asztalokra kitétték a rovarokat tartalma-
zó dobozokat. Az asztal mögött rendszerint egyik családtag ült, míg a férj kezében
a faj-listával kereste a számára fontos fajokat. A nyüzsgés egyre fokozódott, alig
lehetett az asztalokhoz férkőzni.

A bogarak zöme Carabidae és Cerambycidae volt, de meglepő mennyiségű Tenebrio-
nidae is volt; a csen koronában feltüntetett árak 1 - 3000 Kr között mozogtak.
Nagy mennyiségű volt az ázsiai anyag; egy ázsiai Colias lepke 500 Kr volt. Az en-
gem értékű Curculionidae-fajok szinte értéktelenek voltak 1-2 Kr-ás áraikkal.
Szerencsémre, mert így maradt pénzem fűhálóra /150 Kr/, rovartűre /20 Kr/100 /,
szippantóra /15 Kr/. Felkészült a kisipar is, kapható volt rovardoboz /40-60 Kr/,
lepkénál 45 Kr/, rosta, csipesz és egyéb kellékek. Nemkülönbön ritka könyvek xe-
rox másolatai is. Specialisták determinálást is vállaltak egy-egy sarokban nagy-
tával, szakkönyvekkel felkészülten.

A renre karszalagos fiatalok ügyeltek. A büfében olcsó és jó ételeket, alkoholt-
mentes üdítitalokat kaphattunk. Az érdeklődők zöme csen és szlovák, kisebb rész-
ben osztrák, nyugat-német és magyar /utóbbi 15/ volt. Irigylésre méltó volt az
entomológia iránt érdeklődő fiatalok nagy aránya! Ismerve a magyarországi utánpót-
lás tragikus helyzetét, talán egy budapesti börze felkelti az érdeklődést a fiata-
lokban is. Ha nem is kétezer, de pár száz ember biztos cserepartnerre, illetve cse-
reanyagra talál majd 1989 őszén, Budapesten.
1989 április

Podlussány A.

SZERKESZTŐSÉGI FELHÍVÁS. Kérjük tagtársainkat, állandó tudósítóinkat, hogy hazai
és külföldi entomológiai tárgyú híreiket közöljék írásban, vagy telefonon a szer-
kesztőbizottsággal.

ROVARÁSZ HÍRADÓ

SZERKESZTŐBIZOTSÁG: Nagy Barnabás, Ronkay László, Rozner István

MAGYAR ROVARTANI TÁRSASÁG

Budapest 1088, Baross u. 13. Természettudományi Múzeum Állattára

MEGJELENIK 4 HAVONKÉNT

1989 MÁJUS

BEKÖSZÖNTŐ

Magyarországon az egyesületek reneszánszát éljük. A régi egyesületek, miként
a mi Magyar Rovartani Társaságunk is, igyekeznek soraikat rendezni, jobban ön-
tudatosulni, tagjaikat szorosabban összetartani, sokoldaluban tudósítani, te-
vékenységüket hatékonyabbá tenni. Tehetősebb külföldi rovarantani egyesületek
-- szakfolyóiratukon kívül -- külön megjelenő társasági bulletinjei részlete-
sen tájékoztatják tagjaikat, de az érdeklődő kívül állókat is, a szerteágazó
rovarantani eseményekről, hírekről, de esetenként általánosabb tudománypolitikai
kérdésekről is. Meg volt ez a törekvés régtől fogva a mi Társaságunk lapjában
is; 1883-1950 között jórészt meg is volt erre a lehetőség, hiszen akkor a
"Rovartani Lapok", kevés kivételtől eltekintve havonta, két-havonta jelent
meg, így a közölt híreknek inkább meg volt az aktualitása.

Azóta, de különösen az utóbbi években, amidőn évente egy, legfeljebb két
kötet jelenik meg és terjedelem-korlátozásra is sor került -- gyors hír-közlésre
tájékoztatásra a "Rovartani Közlemények" /Folia Entomologica Hungarica/ kere-
tében nincs, illetve alig van mód. Ezt felismerve határozott úgy 1988 decembe-
rében a Magyar Rovartani Társaság választmányja, hogy 1989-től "ROVARÁSZ HIR-
ADÓT" indít, amely, egyelőre 4-havonként, a legkülönbözőbb rovarász-, rovar-
antani tevékenységről, eredményről, közérdekű személyi hírről rövid tudósításo-
kat közöl. Távollabbi, de mindenképpen ideális cél lenne az is, hogy a magyar-
országi híreken kívül a környező országok minket érdeklő fontosabb entomoló-
giai híreire is ki tudnánk terjeszkedni.

Társaságunk valamennyi tagját kérjük, hogy tevékenyen támogassa Híradónkat
ötleteivel és híreinek beküldésével.

Nagy Barnabás

MRT - TÁRSASÁGI HIREK - TUDÓSÍTÁSOK

A ROVARÁSZ HIRADÓ 1. számát minden tagtársunk megkapja. Az 1989. évi közgyűlés határozata alapján a további számokat már csak a tagdíjhátralékkal nem bíró tagtársak kapják meg.

ROVARÁSZ NAPOK 1989-ben a korábbi évek gyakorlatától eltérően nem októberben, hanem novemberben lesznek. Az erre való felhívást, meghívót már korábban postáztuk.

ROVARÁSZ KIRÁNDULÁS. Az évi szokásos társasági Kirándulásunkat 1989 június 17-én, Ócsa körzetébe tervezzük. A terület a Kiskunsági Nemzeti Park része, ezért a NP igazgatóságával felvettük a kapcsolatot. Tóth Károly igazgató területi felügyelő kiküldését ígérte a kiránduló csoport kalauzolására, illetve a szükséges felvilágosítások megadására.

GYŰJTÉSI ENGEDÉLYT ez évben is több tagtársunk kapott Budapest-környéki és távolabbi természetvédelmi területekre /Balásházi L., Hertelendy P., Kálló I., Kutassy Gy., Nagy B., Reterár I., Szécsényi L., Székely K., Simonyi S., Szabóky Cs./.. Az engedélyeket a Középdunavölgyi Környezetvédelmi és Vízügyi hatóság adta ki névre szólóan, a Magyar Rovartani Társaság útján. A gyűjtési engedély 1989 november 15-ig érvényes, de a fokozottan védett területeken mennyiségi gyűjtés nem végezhető. A gyűjtött fajok jegyzékét és az esetleges védelmi javaslatokat a Magyar Rovartani Társaság útján 1989 december 31-ig kell eljuttatni /lektorálva/ a KKVH hivatalához.
Balázs K. - Nagy B.
1989 május

KONFERENCIÁK - ÉRTEKEZLETÉK

" ROVAR - NÖVÉNY KAPCSOLATOK" SZIMPOZIUM. Az MTA Növényvédelmi Kutatóintézet szervezésében kerül sor 1989 július 3-8 között a 7. nemzetközi "INSECT - PLANT RELATIONSHIPS" szimpóziumra. Erre kb. 200 külföldi és hazai kutatót várnak 23 országból. A téma-területek: magatartás, fiziológia, ökológia, evolúció. Helyet kapnak gyakorlati vonatú előadások is, főként a növényi rovarellenállóság köréről. A fitokémia először jelentkezik önállóan, ezzel is hangsúlyozva, hogy a növény - rovar kapcsolatok kialakulásában a növény kémiai tulajdonságainak döntő jelentősége van. A szimpózium előadásai párnuzamos szekciók keretében kerülnek lebonyolításra, de az idő rövidsége miatt sok mondanivaló poszterként kerül a közönség elé. Érdekes és fontos témákat esti kerekasztal megbeszéléseken is megtárgyalnak. A rendezvény helye a szabadsághegyi TOT szálló.
Szentesi Á.
1989 március

ORTHOPTERISTS' SOCIETY 5. konferenciája július 17-21 között lesz a Madrid melletti Valsain-ban. Szervező: S.K. Gangwere professzor, az O.S. titkára / Wayne State University, Detroit, USA/. A korábbi négy konferencia Észak-, illetve Dél-Amerikában volt.
Nagy B.
1989 április

SIEEC ÁLLANDÓ BIZOTTSÁGI ÜLÉS. A közép-európai rovarfaunisztikai szimpózium /SIEEC/ állandó bizottságának ülésén /Budapest, 1989 április 6-7/ a korábbi közép-európai résztvevőkhöz Hollandia is bejelentette csatlakozási szándékát. A következő /XIII./ SIEEC a lengyelországi Kryniczán /Beszkiék/ lesz 1990 szeptemberében. Ez a szimpózium főként a környezeti változásoknak, elsősorban az antropogén tényezőknek az izeltlábuakra való hatását fogja elemezni és így jelentős természetvédelmi vonatkozásai is lesznek.

646 kötet. Évi tagdíj: 10 Korona /Rov. Lap. 21:97/.

Választmányi ülés volt 1914 február 20.-án ... új tag: Dudich Endre tanárjelölt ... /Rov. Lap. 21:97/.

Az Antherea yamamai japán selyemszövő lepke betelepítését kísérlete meg a /budapesti/ Hármashatárhegyre Sándor S., ami azonban nem sikerült, mert a madarak kipusztították a hernyókat ... /Rov. Lap. 21: 105/.

Kínában tücsökvidyalokhoz fogságban tartják a Gryllus infimulus Selys. tücsököt. A Gampsocleis gratioosa Brunn. szöcskét pedig kistrectan tartják "ebresztőórának" / Rov. Lap. 21:106/.

50 ÉVE TÖRTÉNT ... A Magyar Rovartani Társaság 1939-ben t. társasági gyűjtő-kirándulást szervezett. A kirándulások zöme Budapest környékére, de egy több-napos a Máramarosi-havasokba vezetett /Szélényi Gusztáv titkári beszámolójából; Folia Entomol. Hung. 6:39/.

N.E.

SZAKIRODALMI FIGYELŐ

A NÖVÉNYVÉDELMI ÁLLATTAN KÉZIKÖNYVE /szerk. Jerm. J. és Balázs K., Akadémiai Kiadó, Budapest/ -- 1. kötet, 1988. 4-3 o. Szerzői: Andrásfi I., Benádó F., Bogner S., Farkas K., Jávorn I., Jenser G., Krolóc E., Loksa I., Nagy B., Szalay-Marzó L., Zicsi A./ -- 2. kötet, 1989 /304 o. Szerzői: Jenser G., Kozár F., Sáringer Gy., Szalay-Marzó L./.. -- További kötetek nyomdában. illetve szerkesztés alatt.

BIOLOGIAI VÉDEKEZÉS TERMÉSZETES ELLENSSÉGEKKEL. /Szerk. Balázs K. és Mészáros Z./ Mezőgazdasági Kiadó, Budapest, 210 o. / 18 szerző munkája. Nagy Z. László színes fényképeivel./
Nagy B.
1989 márc.

PRAEORICA. A szombathelyi Sávaria Múzeum gondozásában megjelent a Praeorica Folia Historico-naturalia II. címen az "Alpokalja Természeti Képe" kutatási program 1984. évi, Velemenben tartott 2. konferenciájának anyaga.

A konferencián több tagtársunk is résztvett, számos rovarügyi tárgyú beszámoló is elhangzott a rendezvényen. Az előadások foglalkoztak az Odonata, Cnrysomelidae, Rhynchopnora, Trichoptera, Lepidoptera, Syrphidae, Tachinidae kutatásával az Alpokalja területén.
1989 március
Rozner I.

ELATERIDAE - PANTANOGARAK kötet kézirata elkészült a fauna Hungariae sorozat számára. Szerzője V.L. Dolin professzor /Kiev/. Magyarra fordítása most folyik. Érdeklődők számára hozzáférhető Merkl Ottónál /TNI Állattár/.
1989 május
Merkl O.

FOLIA ENTOMOLOGICA HUNGARICA. A -9. kötet 1988 július 30.-án jelent meg, 14 tanulmányt, 7 apró közleményt és a "Társasági élet" rovatot tartalmazza. Az 50. kötet szerkesztés alatt áll, s nona a kivonatolást illetően néhány nehézség jelentkezett. megjelentetését még 1989 során tervezzük.
Mahunka S.
1989 május

ANNALES hist.-nat. Mus. natn. hung. 80. /1988/ kötete 11 ízelítélábuakkal foglalkozó cikket tartalmaz /Szerzők: Ferré L., Steinmann H., Vásárhelyi T., Merkl O., Vojnits A., Ronkay G. - Ronkay L., Ronacek J., Papp L., Papp J., Argaman G., Mahunka S./

ACTA ZOOLOGICA, 35. 1-2. /1989/ számában 6 ízelítélábuakkal foglalkozó cikk található /Balogh P., Mahunka S., Papp J., Papp L., Ronkay L., Steinmann H.szerzőktől/.

SCALE INSECTS OF CENTRAL EUROPE. M. Kosztarab, F. Kozár, Akadémiai Kiadó, Budapest 1988, 456 o. 154 rajzzal és 16 színes fényképtáblával.

GYERZSANSZKIJ, V. és V. OSZTAFICSUK, a Moldáv Tud. Akadémia Zoológiai Intézetének /Kisinyov/ entomológiai május 18-31 között, kutatási egyezmény keretében a MTA Növényvédelmi Kutatóintézetének vendégei voltak. Staphilinidae, illetve Heteroptera anyagot gyűjtöttek az ország különböző vidékein.
1989 május Kozár F. - Rác V.

K R Ó N I K A

FRIVALDSZKY IMRE EMLÉKTÁBLA létesítését határozta el a Magyar Rovartani Társaság. Jobágyiban, ahol Frivaldszky-nakcsaládi birtoka volt és élete utolsó éveit is töltötte, a temetőben lévő sírját a MTA 1988. júniusi kirándulásának résztvevői megkoszorúzták, s Nagy Barnabás választmányi tag rövid megemlékezést tartott a kiemelkedő munkásságú magyar entomológusról. Az emléktábla elhelyezésére -- amelynek elkészíttetéséhez a MTA Biológiai Tudományok Osztálya 20.000 Ft-tal járult hozzá -- előreláthatólag az év második felében, születése után 190, a Frivaldszky emlékkönyv alapítása után 30 évvel kerül sor.
1989 május Balázs K. - Nagy B.

MÓCZÁR LÁSZLÓT, Társaságunk korábbi alelnökét a Londoni Királyi Entomológiai Társaság 1989 február 1.-i választmányi ülésén a társaság tagjává választotta. Tudomásunk szerint Magyarországról, pontosabban: a magyar entomológusok közül eddig csak Szentivány József, 1968-ban, Ausztráliában elhunyt tiszteletbeli tagunk volt tagja az 1833-ban alapított "The Royal Entomological Society of London"-nak.
1989 április Nagy B.

REHABILITÁLT AKADÉMIKUS ENTOMOLÓGUSOK. A Magyar Tudományos Akadémia 1989 májusában összeült közgyűlése hatálytalanította a MTA tiszteleti, rendes és levelező tagjainak 1949 október 31.-én történt tanácskozási taggá minősítését és akadémiai tagságukat folyamatosan ismerte el. Közöttük két kiemelkedő jelentőségű entomológust is találunk, mégpedig Csiki Ernőt és Dudich Endrét. Mindketten elnökei is voltak a Magyar Rovartani Társaságnak.
1989 április Nagy B.

A ROVARASZBAL évenkénti megrendezése már hagyományossá vált; 1989-ben a szokásos helyen /Gyümölcs és Disznótenyésztési Kutató Fejlesztő Vállalat, C épület/ február 24.-én zajlott le a vidám esemény, változatos műsorral /Vásárhelyi Tamás, Martinovich Valér/, tombolával, "zsákba-macskával" /Mészáros Zoltáné, Balázs Kláraé/, gazdag büfével /Rozner Istvánné, Visnyovszky Éva, Ördög Gizella, Tóth Adrién, Orosz Kati/, körültekintő szervezés /Balázs Klára, Mucsi Iván, Jenser Gábor/ mellett.

KÉT CENTENÁRIUM KÖZÖTT -- 101 éve jelent meg a marokkói sáska Magyarországon és 99 éve létesült a M. Kir. Állami Rovartani Állomás. A két évforduló együttes emlegetése nem véletlen: elsősorban a marokkói sáska tömeges jelentkezésének köszönhető, hogy az 1880-ban létesített Országos Phylloxera Kísérleti Állomást 1890-ben kibővítve létrehozták a Rovartani Állomást, Európa egyik legrégebbi, mezőgazdasági rovartannal foglalkozó intézményét, a Növényvédelmi Kutatóintézet Állattani Osztályának elődjét.
1989 május Nagy B.

UJ MUZEOLÓGUS a Neuroptera -Orthoptera gyűjteményi részlegben Sziráki György június 1-től a TTM Állattárába kapott kinevezést.

75 ÉVE IRTA A ROVARTANI LAPOK ...

A 3. évi közgyűlést tartotta a Magyar Rovartani Társaság 1914-ben ...elnök: Biró Lajos, titkár: Csiki Ernő, tagok száma: 97. A Társaság könyvtári állománya

BEHURCOLT ROVAROK. Az Észak-Amerikába behurcolt kártevő rovarok volt a fő témája az Amerikai Rovartani Társaság /ESA/ közép-északi csoport /NCBr/ 1989. évi találkozójának plenáris ülésén /március 12-15 /. A csatlakozó 20 szekció 188 előadása és a 34 poszter felölelte az entomológia valamilyen elméleti és gyakorlati aspektusát. Az egyetlen külföldi meghívott szereplő, Nagy Barnabás az európai kukoricamoly-helyzetről tartott értékelő áttekintést a plenáris ülésen. Az ülés lefolyásáról beszámoló hangzott el Társaságunk áprilisi ülésén.
1989 április Nagy B.

ENTOMOFÁGOK. KGST konferenciát rendeztek a Szovjetunió-beli Tiraszpolban az izeltlábú állatok parazitái és ragadozói tárgykörben, május 14-18 között. Hazánkat Balázs Klára és Illova Zoltán tagtársaink képviselték.
1989 május Balázs K.

INTEGRÁLIS NÖVÉNYVEDELMI. A Nemzetközi Biológiai Védekezési Szervezet / IOBC - WPS/EPS / munkacsoport vezető megbeszélést tartottak a Heidelberg melletti Dossenheimban /február 12-14/ az 1990 nyarán, Gödöllőn tartandó nemzetközi integrális növényvédelmi szimpózium előkészítésére. A szimpóziumnak számos rovartani vonatkozása is lesz. Magyar részről, s egyben hazai szervező: Balázs Klára, társaságunk titkára vett részt.
1989 március Balázs K. - Nagy B.

MTA NÖVÉNYVEDELMI TUDOMÁNYOS NAPOK / Budapest, február 21-22/ Állattani Szekciójában 28, izeltlábúakkal foglalkozó előadás hangzott el; ezek összefoglalói megjelentek. A zömükben kártevő rovarokkal foglalkozó előadásokat főként a növényvédő állomások és az MTA Növényvédelmi Kutatóintézet entomológusai tartották.
1989 március Kozár F. - Nagy B.

XII. SIEEC KIEVBEN. A XII. Középeurópai Entomofaunisztikai Szimpóziumot 1988 szeptember 24 - október 2 között rendezte meg az Ukrán Tud. Akad. Növényvédelmi Kutatóintézete. A kievi szimpóziumon 10 ország 300 kutatója vett részt és a 6 szekcióban a rovarok rendszertana és ökológiája mellett a biológiai védekezés elméleti és gyakorlati kérdéseiről hangzott el számos előadás. Hazánkat Balázs Klára és Kozár Ferenc képviselték, akik az akadémikusok parazitáiról, illetve a középeurópai pajzstetű-faunakutatás újabb eredményeiről számoltak be.
1989 január Balázs K. - Kozár F.

KANDIDÁTUSI VÉDÉS. Tóth Miklós: " Lepkék ivari kommunikációjának viselkedésszerű és kémiai alapjai " című kandidátusi értekezés nyilvános vitáját június 13-án 10 órára tűzték ki. Helyszín: MTA TAKI könyvtárterme /Herman Ottó u. 15/.
1989 május Varjas L.

TANULMÁNYUTAK

FRANCIAORSZÁG. Varjas László /NKI/ áprilistól három hetet töltött az INRA Versailles-i Laboratoire de Phytopharmacie részlegében. B.L. Mauchamp mellett a kukoricamoly lárvális diapauzaja vedlési hormonnal való feloldhatóságát tanulmányozta.
1989 május Varjas L. - Nagy B.

BELGIUM. Nagyné Fónagy Adrién /NKI Állattani Osztály/ Soros-ösztöndíjjal 1988 novemberétől 10 hónapig a Leuven-i Katolikus Egyetem állattani tanszékén dolgozik A. deLoof professzor irányításával. Szövetetani, immunito-

kémiai módszerekkel regulációs, illetve az endokrin szervekben szállító szerepet betöltő fehérjék lokalizációját vizsgálja a rovarok agyi ducában és belfalában.

1989 május

Varjas L.

U.S.A. Az Amerikai Rovartani Társaság /ESA/ Indianapolisban tartott évi gyűlésén való részvétel után Nagy Barnabás rovarantani kutatóhelyeket látogatott meg és előadásokat tartott Yakimában /Agric. Research Laboratory/, Detroitban /Wayne State University/, Ann Arborban /Michigan State University/ és Newarkban /Delaware State University/ március 16-25 között.

1989 április

N.B.

GYŰJTŐUTAK - EXPEDÍCIÓK

JUGOSZLÁVIA. A nevezetes bánáti homokvidéket, Deliblátot keresték fel hazai bogarászaink április 14-17 között / Retezár I., Podlussány A., Szalóky D., Székely K./, azonban a gyűjtésre az időjárás csak részben volt kedvező.

1989 május

N.B.

TÖRÖKORSZÁG. Amatőr lepkészek csapata /Hreblai M., Kálló I., Szabóky Cs., Szécsényi L., Simonyi S./ május 1-14, muzeumi lepkészek /Ronkay L., Ronkay G., Fábán Gy./ április 22 - május 10 között tettek jelentős területeket felölelő autós gyűjtőutakat.

Bogarászok /Podlussány és Rozner házaspárok/ május 20 - június 17 közötti utat terveztek. A RH szerkesztéséig még nem érkeztek vissza.

1989 május

Retezár I. - R.L.

OLASZORSZÁG. A paduai egyetem rovarantani tanszékének vendégeként Kozár Ferenc 3 hetet töltött EK-olaszországi gyűjtőhelyeken / április 23 - május 13 között / az ottani pajzstetű-fauna tüzetesebb felkutatására.

1989 május

K.F.

FÓRUM

FIATAL ROVARÁSZOK KERESTEINEK. Öregszik a Társaság. A hetvenes években szép számmal belépett fiatalok mára meglett férfiak és legszebb korukban lévő hölgyek. Miért kevés az igazán fiatal rovarász? Ezt magyarázhatjuk társadalmi okokkal, az oktatás vitathatatlan hibáival, a "mai fiatalok" másságával. Ugy tűnik, egyvalami azért nem változik: a 10-15 éves gyerekek még mindig érdeklődéssel és szerencsés esetben elfogulatlanul fordulnak a természet felé.

A Választmány egy korábbi ülésén már felmerült az igény, vagyis talán inkább hajlandóság, hogy a Magyar Rovartani Társaság jobban segítse a rovarok iránt érdeklődő fiatalokat. Ennek sokféle módja lehet: közös kirándulások, gyűjtési, preparálási tanácsadás, segítség a szakirodalomban való eligazodáshoz, élménybeszámolók, stb.

Kérem, hogy az ismeretségi körükben felbukkanó rovarász-palántákat küldjék el hozzám / TIT Állattára, 1088 Budapest, Baross u. 13. T: 130-035 /, hogy valamiféle rovarász-sulit indíthassunk. Szándékom szerint ennek -- a Társaság utánpótlásának nevelése mellett -- fő célja a rovarok, a rovarant iránti érdeklődés felkeltése, elmélyítése, egyben környezetünk iránti igényes természetkultúrára való felkészítés volna.

1989 április

Vásárhelyi T.

HERMAN OTTÓ BICLÓGIAI KÖR. Túlnyomóan amatőr rovarászokból, 1958-ban alakult Gaskó Kálmán szervezése nyomán. A Körnek akkor a TIT adott otthont, 1961 óta a kőbányai Pataky István Művelődési Házban tartják összejöveteleiket. A Kör vezetője korábban Gaskó Kálmán volt, jelenleg Simonyi Sándor.

A Kör tagjainak száma 25-35 között váltakozik, az aktív tagok száma 18-20-ra tehető. A tagság túlnyomó része amatőr rovarász, de gombász, orchideász, sőt ásványgyűjtő is akad közöttük. A Kör július és augusztus kivételével minden hónap első keddjén tartja üléseit, amelyen ismeretterjesztő előadások, gyűjtőúti beszámolók, kutatási programban való részvételi megbeszélések képezik a foglalkozásokat. Az utóbbi években az érdeklődést inkább a gyűjtőutakról, egy-egy kutatási programban /Bakony, Alpokalja, Kiskunsági Nemzeti Park, stb./ való részvétel eredményeiről, olykor rendszertani és faunisztikai "érdekeségekről" szóló előadások váltják ki.

A Kör évente /rendszerint februárban/ rovarbörzét is rendez, amely iránt az érdeklődés növekvőnek látszik. A Kör "házon-belüli" foglalkozásai a tagság közötti kapcsolat tartásának csak egyik színterét jelentik. A Kör tagjai túlnyomó részben a Magyar Rovartani Társaságnak is tagjai, ahonnan szakmai támogatást is kapnak.

1989 május

Simonyi Sándor

AMATŐRÖK FAUNISZTIKAI KUTATÁSI PROGRAMOKBAN. Műveire lesz 15 éve, hogy a MFT amatőr rovarászai közül néhányan, főként a kőbányai Herman Ottó Biológiai Kör tagjai, bekapcsolódtak a "Bakony Természeti Képe" kutatási programba, amelyet a Mátrai Bakonyi Természettudományi Múzeum szervez, vezet és segít. Az amatőr rovarászok tevékenysége főleg lepke- és bogárcsaládok gyűjtésére és faunisztikai feldolgozására irányul.

A Bakony az első lépcsőt jelentette a gyűjtésben, kutatásban. Ezt követte 1979-ben az "Alpokalja Természeti Képe" kutatási programhoz való csatlakozás, amelyet a szombathelyi Savaria Múzeum szervezett. A sok izgalmas gyűjtőt a Kőszegi-hegységbe, vagy a faunisztikailag eléggé ismeretlen Őrségbe jelenleg is számos amatőr rovarász társunkat vonzza.

Ezek a regionális programokon több amatőr kutatónk szinte "profivá" értek egy-egy bogár- vagy lepkécsalád ismeretében. Néhai Kaszab Zoltán akadémikus, a Természettudományi Múzeum elhunyt főigazgatója jó érzékkel ismert fel az amatőr rovarászok munkájában rejlő lehetőségeket. Ennek következtében az előbbi programokban résztvevők rövidesen bekapcsolódtak a TIT nemzeti park-programjaiba terepmunkával és feldolgozással. Hortobágy, Kiskunság és a Bükk-hegység voltak az elmúlt évek állomásai, jelenleg pedig a Törzsi Karszt, Bátorliget és a Szigetköz kutatása jelentik a soronkövetkező feladatokat.

A jugoszláviai Ujvidék és Belgrád természettudományi Múzeumainak kutatóival történt kapcsolatfelvétel megnyitotta az utat a jugoszláviai kutatási programokban való részvétel előtt is. Ezért hívják amatőr rovarászainkat is a szerbiai Durmitor hegység nemzeti parkjának kutatására. Közben létrejött az első közös gyűjtőtűt is a delibláti homokbuckákra / L. Gyűjtőutak - Expedíciók rovarunkat is /, amely Bánát védett területe, több endemikus rovarfajjal, mint pl. a Tentyria frivaldszkyi Kr. gvaszbogár is.

1989 március

Rozner István

KÜLFÖLDI VENDÉGEINK

FISCHER, Maximilian, a bécsi Naturhistorisches Museum 2. Zoolog. Abt. igazgatója, neves hymenopteroológus /Braconidae/ február 20-24 között a TIT Állattárban Papp Jenő vendége volt és az Opiinae gyilkosfűrkész fajok revízióját végezte.

TRJAPITZIN, V.A. a leningrádi akadémiai Zoológiai Intézet hymenopteroológusa a szivárványfűrkészek /Encyrtidae/ jól ismert specialistája a MTA vendégeként a Kőszegi Jurisics Miklós Múzeumban /március 3-12/ dolgozott Turóczy Csabával, majd Budapest TIT Állattárában, Papp Jenővel közösen /május 13-17/. Közélesen befejezi egy finn kiadónál megjelenendő "Encyrtidae of the Palearctic Region" című munkájának sajtó alá rendezését.

1989 április

Papp Jenő